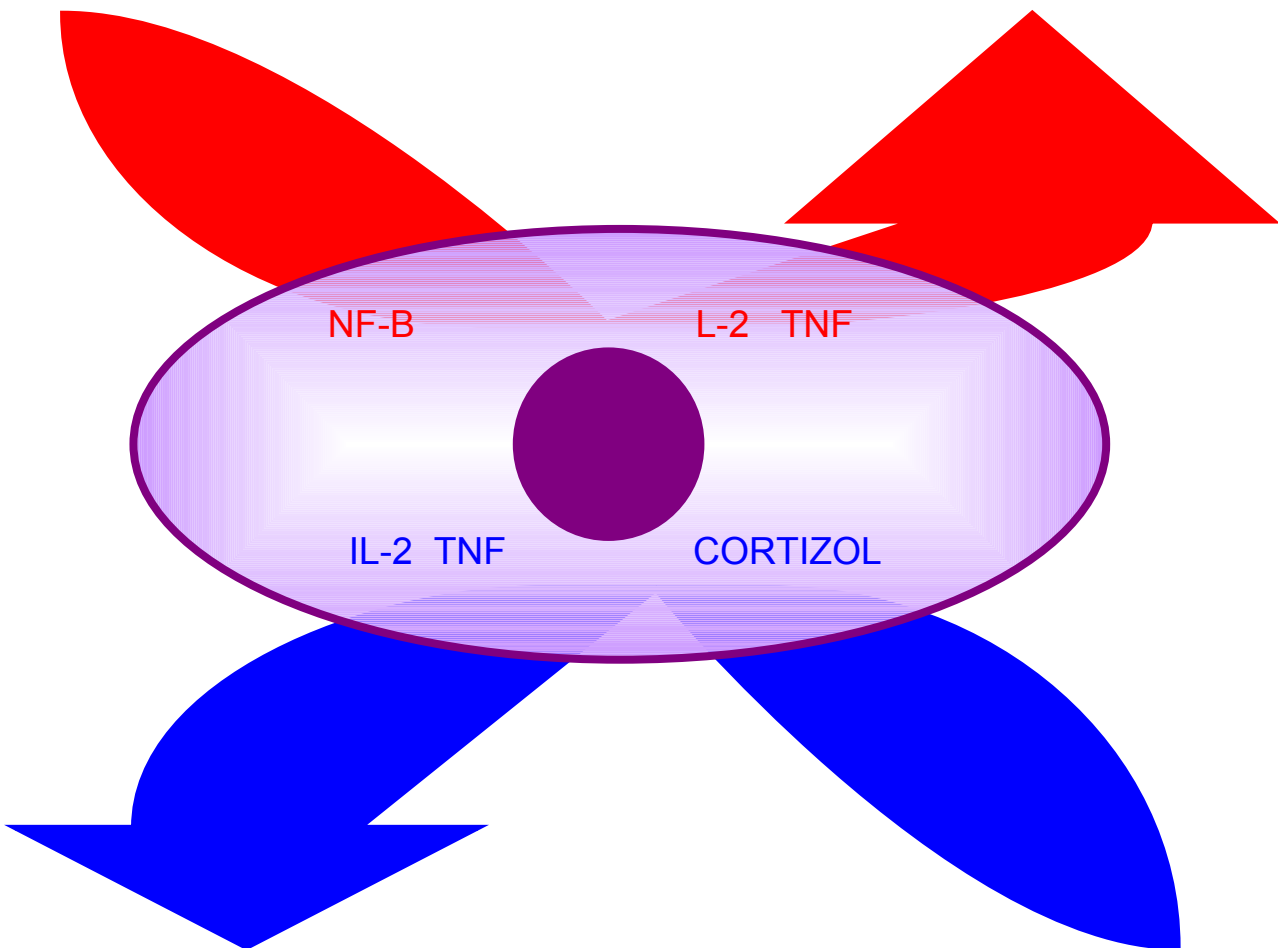

UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
"NICOLAE TESTEMIȚANU"

PATOLOGIE

Chișinău 2005

UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE

NICOLAE TESTEMIȚANU

P A T O L O G I E

Curs teoretic

Sub redacția profesorului universitar Vasile Lutan

Chișinău 2005

CZU 616- 092(075.8)

Aprobat de Consiliul Metodic Central
al USMF Nicolae Testemițanu cu nr.6 din 19 mai 2005

Autori: *Vasile Lutan, profesor universitar, Anatol Vișnevschi, conferențiar universitar, Stela Todiraș, conferențiar universitar, Angela Bâtcă, dr., cercetător științific.*

Recenzenți: Nicolae Bolocan, conferențiar universitar
Alexandru Corlăteanu, conferențiar universitar

Cursul teoretic conține expunerea originii, apariției, evoluției și rezoluției proceselor patologice tipice și proceselor patologice tipice localizate în organe și sisteme precum și principiile de terapie patogenetică a acestora.

CUPRINS

PREFAȚA	
Introducere	
1. Etiologia generală	
1.1. Caracteristica cauzelor bolii	
1.2. Caracteristica condițiilor apariției bolii	
1.3. Substanțele medicamentoase ca factor patogen	
1.4. Particularitățile biotransformării medicamentelor în cadrul leziunilor celulare	
1.5. Stările patologice produse de medicamente	
2. Patogenia generală	
2.1. Interacțiunea dintre cauză și organism	
2.2. Rolul factorilor patogenetici în evoluția bolii. Interrelațiile de cauză și efect în evoluția bolii. Veriga principală a patogeniei. Cercul vicios	
2.3. Rolul reactivității organismului în apariția și evoluția bolii	
3. Nozologia generală	
4. Procese patologice tipice celulare	
4.1. Principiile și metodele de creștere a rezistenței celulelor intacte la acțiunea factorilor patogeni. Stimularea mecanismelor reparative în cadrul leziunilor celulare	
5. Procese patologice tipice tisulare	
6. Dereglările circulației sanguine regionale	
6.1. Hiperemia arterială	
6.2. Hiperemia venoasă	
6.3. Ischemia	
6.4. Embolia	
6.5. Staza sanguină	
6.6. Tromboza	
6.7. Hipocoagularea	
6.8. Dereglarea schimbului capilaro- interstițial. Edemele	
7. Inflamația	
8. Febra	
9. Procese patologice alergice	
10. Carența vitaminică	
11. Dismetabolismele glucidice	
12. Dismetabolismele lipidice	
13. Dismetabolismele proteice	
14. Dishomeostaziile hidrice	
15. Dishomeostaziile acido-bazice (EAB)	
16. Dizoxiile generale	
16.1. Hipoxia generală	
16.2. Hiperoxia	
17. Stările terminale	
18. Patologia sistemului sanguin	
18.1. Modificările volumului sângelui circulant	
18.2. Modificările cantitative în sistemul eritrocitar	
18.2.1. Eritrocitozele	
18.2.2. Anemia	
18.3. Procesele patologice și schimbările reactive în sistemul leucocitar	
18.3.1. Leucocitozele	
18.3.2. Leucozele	
18.4. Procese patologice tipice și schimbările reactive în sistemul trombocitar	
19. Patologia sistemului cardiovascular	
19.1. Insuficiența cardiacă	
19.2. Dereglările ritmului cardiac	

19.3. Procese patologice în vasele sanguine	
19.3.1. Hipertensiunea arterială (HTA) sistemică	
19.3.2. Hipotensiunea arterială	
20. Patologia respirației externe	
21. Patologia aparatului digestiv	
22. Patologia ficatului	
23. Patologia rinichilor	
24. Patologia glandelor endocrine	
25. Patologia sistemului nervos central	
25.1 Durerea	
25.2 Tulburările sensibilității	
25.3 Dereglările funcției motorii ale sistemului nervos central	

PREFAȚĂ

Lucrarea actuală este destinată în calitate de manual studenților facultății Farmacie. Manualul a fost alcătuit în baza cursului teoretic „Fiziopatologie medicală” vol. I și II, elaborat de către colaboratorii catedrei Fiziopatologie și fiziopatologie clinică a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”.

Cursul teoretic corespunde programului de studii acceptat în Universitate și aprobat la facultatea Farmacie. Manualul include atât compartimentele de bază ale fiziopatologiei generale și speciale, cât și informații generale din alte discipline: biochimie, morfopatologie, genetică.

Predarea patologiei în cadrul instruirii farmaciștilor are scopul de a înzestra viitorul specialist cu cunoștințe generale referitor la originea, apariția și evoluția proceselor patologice tipice și a bolilor, cu cunoașterea principalelor modificări în organism la nivel celular, tisular, de organ și sistem fiziologic, cu principiile de bază ale tratamentului etiotrop și patogenetic. În conformitate cu aceasta, în cadrul fiecărui compartiment al cursului teoretic sunt expuse atât etiologia, patogenia, manifestările și consecințele anumitor procese patologice cât și principiile de bază ale tratamentului patogenetic. Aceste cunoștințe sunt necesare studentului farmacist pentru înțelegerea efectului terapeutic al preparatelor medicamentoase, ceea ce permite utilizarea lor corectă, conform principiilor etiotrope și patogenetice.

După asimilarea cursului de patologie viitorul farmacist va putea integra și aplica în practică cunoștințele acumulate în cadrul studierii disciplinelor medicobiologice și a celor de profil farmaceutic, astfel Patologia va constitui o verigă intermediară esențială între farmacist și pacient.

Introducere

Patologia (din grecește: *pathos* – suferință; *logos* – știință) e știința, care studiază legitățile generale ale originii, apariției, evoluției și sfârșitului proceselor morbide și complexul modificărilor biochimice, morfologice și funcționale la nivel molecular, celular, de organ, sistem și organism. Patologia este o știință integrativă, care întrunește mai multe discipline concrete: pato-biochimia, morfopatologia, fiziopatologia, genetica, microbiologia, disciplinele clinice.

Patologia constă din următoarele compartimente: patologia teoretică, patologia generală, patologia specială și patologia clinică.

Patologia teoretică – compartiment al patologiei, care studiază în aspect filozofic, biologic și social legitățile generale ale originii, apariției, evoluției și sfârșitului bolii și determină esența acesteia.

Patologia generală – compartiment al patologiei, disciplină sintetică, care studiază legitățile generale ale originii, apariției, evoluției și sfârșitului proceselor patologice tipice indiferent de cauza acestora, particularitățile de specie și individuale ale organismului (sex, vârstă, constituție ș.a.), localizarea în organe. Patologia generală studiază de asemenea complexul de modificări biochimice, morfologice și funcționale în cadrul proceselor patologice tipice.

Patologia specială – compartiment al patologiei, disciplină sintetică, care studiază legile generale ale originii, apariției, evoluției și sfârșitului proceselor patologice tipice localizate în fiecare sistem al organismului și modificările biochimice, morfologice și funcționale specifice pentru aceste procese.

Patologia clinică – compartiment al patologiei, disciplină sintetică, care studiază complexul de procese patologice din organe și sisteme caracteristice pentru fiecare boală (entitate nozologică) și complexul de manifestări clinice ale diferitelor boli.